



Рада
Європейського
Союзу

Брюссель, 29 листопада
2021 (УКР)

14485/21

EDUC 399
SOC 706
EMPL 529
DIGIT 177
ENV 939

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЦЕСУ

Від: Генеральний секретаріат Ради Європейського Союзу

Кому: Делегації

№ попер. документу: 13616/21

Тема: Резолюція Ради про новий європейський порядок денний щодо
навчання дорослих на 2021-2030 роки

У додатку делегації знайдуть резолюцію Ради щодо нового Європейського порядку денного для навчання дорослих на 2021-2030 роки, затверджену Радою (з питань освіти, молоді, культури та спорту) на засіданні 29-30 листопада 2021 року.

Резолюція Ради про новий європейський порядок денний для навчання

дорослих

2021-2030 РАДА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ,

ОСКІЛЬКИ:

Вкрай важливо позитивно дивитися у майбутнє, працюючи на вдоволення потреб у навчанні дорослих і створення можливостей для формального, неформального та інформального навчання з наданням усіх необхідних знань, навичок та компетенцій для формування інклюзивного, сталого, соціально справедливого та більш життєстійкого європейського суспільства. Оскільки ми орієнтуємось на дедалі складніші та частіші переходи (зокрема, цифрові та зелені) та вирішуємо поточні й майбутні проблеми (такі як зміна клімату, демографія, технології, здоров'я тощо), навчання дорослих як важлива частина життєвого освітнього процесу, може сприяти тому, щоб економіка та суспільство стали сильнішими та стійкішими. Також важливо забезпечити необхідні умови для того, щоб люди стали провідниками змін через вибір, який вони роблять.

НАГАДУЮЧИ ПРО ТЕ, ЩО

1. На Соціальному саміті в Гетеборзі 2017 року для справедливих робочих місць та зростання лідери ЄС спільно проголосили Європейський “Стовп соціальних прав”, закріпивши право на якісну та інклюзивну освіту, підготовку та навчання протягом усього життя для всіх як перший принцип, а як четвертий принцип – право на отримання допомоги в пошуці роботи, навчанні та перекваліфікації, а також право на передачу прав на соціальний захист та навчання під час професійного розвитку.

2. У висновках Європейської Ради від 14 грудня 2017 року¹ освіту виокремлено як ключ до побудови інклюзивних та згуртованих суспільств та підтримки європейської конкурентоспроможності. Таким чином, освіта та навчання вперше стали фокусом європейського політичного порядку денного.
3. У Стратегічному порядку денному ЄС на 2019-2024 роки лідери ЄС домовилися збільшити інвестиції в навички та освіту людей.
4. Лідери ЄС зустрілися на Соціальному саміті в Порту 7 травня 2021 року, щоб поглибити впровадження європейського “Стовпа соціальних прав”, взявши за основу політичної діяльності освіту та напрацювання навичок.
5. У висновках Європейської ради в червні 2021 року лідери ЄС підтримали головні цілі ЄС щодо робочих місць, кваліфікації та скорочення бідності, викладені в Плані дій європейського “Стовпа соціальних прав”, відповідно до Декларації Порту, включаючи ціль на рівні ЄС досягти принаймні 60% дорослих, які беруть участь у навчанні щорічно до 2030 року.
6. Слід брати до уваги відповідні довідкові документи, викладені в Додатку III до цієї Резолюції.

¹ EUCO 19/1/17 REV 1.

І БЕРУЧИ ДО УВАГИ ТЕ, ЩО

7. Оновлений Європейський порядок денний навчання дорослих (EАAL) був прийнятий Радою Європейського Союзу в 2011 році з метою продовження, доповнення та консолідації роботи у сфері навчання дорослих у рамках чотирьох стратегічних цілей, визначених Радою в стратегічній програмі ET2020.
8. Рекомендація Ради щодо шляхів підвищення кваліфікації: документ Нові можливості для дорослих (2016), де розглянуто специфічні потреби дорослих, особливо серед низькокваліфікованих, безробітних та вразливих груп, які потребують додаткової уваги та підтримки для покращення своїх базових навичок та забезпечення подальшого прогресу.
9. Звіт «Досягнення в рамках оновленого Європейського порядку денного для навчання дорослих» (2019), у якому підведено підсумки досягнень за період 2011–2018 років. В ньому також визначаються нові теми та пріоритети, які можна було б взяти до уваги в період після 2020 року, продовження роботи з питань управління, постачання та освоєння, гнучкості та доступу, а також забезпечення якості.
10. Європейська програма навчання професійним навичкам для сталої конкурентоспроможності, соціальної справедливості та стійкості (2020) пропонує, серед іншого, захід *Action 8* «Навички для життя», який передбачає роботу Комісії та держав-членів над новими пріоритетами Європейського порядку денного для навчання дорослих з метою створення комплексних, якісних та інклюзивних систем навчання дорослих.

11. Рекомендація Ради щодо професійної освіти та навчання (VET) для сталої конкурентоспроможності, соціальної справедливості та стійкості (2020 р.) та Оснабрюкська декларація про професійну освіту та навчання (2020 р.) закликають до подальшого розвитку VET як привабливого та якісного шляху для роботи та життя, а також підвищення усвідомлення дорослих того, що навчання – це робота протягом усього життя.
12. Резолюція Ради про стратегічні рамки європейського співробітництва в освіті та підготовці до Європейського освітнього простору та за його межами передбачає європейське співробітництво в освіті та підготовці на період до 2030 року (2021–2030 роки), яке здійснюватиметься в інклюзивному, цілісному та безперервному форматі. Також, стверджується, що навчання протягом усього життя включає всі форми та рівні освіти й підготовки з раннього дитинства, включаючи професійно-технічну освіту та навчання (VET), а також здобуття вищої освіти..

ВВАЖАЄМО, ЩО

13. Держави-члени Європейського Союзу мають різноманітні моделі навчання дорослих залежно від їхніх національних, регіональних та місцевих потреб, обставин, політики, стратегій та традицій. Звіти показують, що у зв'язку з пандемією COVID-19 коригування системи навчання дорослих та навчального середовища призвели до подальшої диверсифікації практики навчання дорослих у всій Європі².

² Перегляньте, наприклад, такі публікації: Навчання дорослих і COVID-19: виклики та можливості (Робоча група з навчання дорослих ET2020, 2020), Навчання та освіта для дорослих і COVID-19 (Інститут навчання впродовж усього життя ЮНЕСКО, 2020) і Навчання дорослих і COVID -19: Який обсяг неформального та неформального навчання відсутній у працівників? (OECD, 2021).

14. Моніторинг освіти та професійної підготовки 2020³ повідомляє про низький рівень участі у процесі навчання дорослих: у середньому в ЄС лише 10,8 % дорослих (11,9% з яких жінки, 9,8% чоловіки) у віці від 25 до 64 років брали участь у навчальному процесі за останні чотири тижні до опитування 2019 року. Крім того, за даними Євростату 2020, зараз участь у навчанні дорослих нижча, ніж до пандемії COVID-19, у середньому в ЄС лише 9,2 % дорослих беруть участь у навчанні (10,0% жінок, 8,3% чоловіків).
15. Звіт Eurymice «Освіта та навчання дорослих у Європі: створення інклюзивних шляхів до набуття навичок та кваліфікації» (2021) виявляє, що приблизно кожен п'ятий дорослий в ЄС не закінчив повну середню освіту і що значна частина дорослих у Європі страждає від низького рівня грамотності, обчислення та/або цифрових навичок. Країни також відрізняються з точки зору участі дорослих в освіті та навчанні; однак спільна риса полягає в тому, що більшість навчальних заходів, у яких беруть участь дорослі, мають неформальний характер.

ВИЗНАЄМО, ЩО

16. Нова культура навчання має підкреслювати важливість базових навичок для всіх і безперервного здобуття відповідних знань, навичок і компетенцій на всіх рівнях у рамках формального, неформального та інформального навчання протягом усього життя. Особи з розвиненим мисленням упродовж усього життя краще підготовлені для адаптації до нових обставин і розвитку навичок, необхідних їм для роботи, а також для повноцінної участі в житті суспільства та особистого розвитку.

³ Education and Training Monitor 2020. Навчання та навчання в цифрову епоху, SWD (2020) 234 остаточний. Джерело даних: Євростат, Опитування співробітників ЄС (зміна методології передбачається у 2022 році)

17. Навчання дорослих займає особливе місце у стратегічному пріоритеті Стратегічних рамок європейського співробітництва щодо Європейського освітнього простору – «Зробити навчання впродовж життя та мобільність реальними для всіх», що зараз є як ніколи необхідним для відновлення після кризи COVID-19 та потреба у стійкості, мінливі потреби ринку праці, невідповідність кваліфікації, екологічність та цифрові технології, а також велика частка дорослих людей у Європі з низькими базовими знаннями, навичками та компетенцією.
18. Необхідно вирішувати питання фрагментації навчання дорослих між секторами, сферами політики та правовими рамками. Існує потреба в діалозі між усіма сторонами, щоб забезпечити спільне бачення посиленого забезпечення навчання дорослих, де враховуються соціальні чинники, а також розглядається можливість працевлаштування. Оскільки окремі особи, роботодавці та держава отримують користь від навчання дорослих, слід визнати відповідальність та внесок кожної сторони.
19. Надзвичайно важливо сприяти підвищенню обізнаності роботодавців про те, що навчання дорослих сприяє якості робочих процесів і результатів, а також сприяє залученню нових працівників. Навчання дорослих може сприяти продуктивності, конкурентоспроможності, соціальному залученню, гендерній рівності, творчості, інноваціям та підприємництву. Це важливий фактор стимулювання роботодавців брати активнішу участь у підтримці підвищення кваліфікації та перекваліфікації, а також у покращенні можливості працевлаштування та переходу на ринок праці їхніх працівників на постійній основі. Тому важливо, щоб культура навчання поширювалася на всіх робочі місця, щоб можливості навчання були сплановані та організовані на робочому місці, і їх слід заохочувати та підтримувати всіма зацікавленими сторонами.
20. Також важливо сприяти підвищенню обізнаності населення в цілому про важливість та переваги участі в навчальному процесі протягом усього їх життя. Навчання дорослих має бути взаємопов'язано з усіма типами та рівнями освіти й підготовки, включаючи вищу освіту, за допомогою гнучких формальних, неформальних та інформальних шляхів.

21. Програма навчання дорослих має силу покращувати можливості життя та роботи дорослих, незалежно від соціально-демографічних та особистих обставин. Індивідуальну відповідальність за розвиток кар'єри слід розглядати як частину професійної орієнтації та підтримки протягом усього життя. Крім того, навчання дорослих може сприяти розвитку активної громадянської позиції та навчанню в громаді. Воно також підтримує особистий, соціальний та професійний розвиток, самореалізацію, здоров'я та благополуччя відповідно до поточних та майбутніх потреб, талантів та прагнень особистості. Навчання дорослих відіграє вирішальну роль у реагуванні на поточні та майбутні виклики та пропонує пошук нових можливостей в житті та на роботі, що наближає дорослих до сталого суспільства.
22. Вплив демографічних змін, а також переходу у “зелену” та цифрову сучасну реальність вимагають нових підходів для сприяння участі дорослих, у тому числі тих, хто не схильний відвідувати навчальні заходи та вікову групу від 65 років, у навчанні дорослих з метою підтримки їх повноцінної участі та інтеграції у життя суспільства.

ПІДКРЕСЛЮЄМО, ЩО

23. Навчання дорослих потребує цілісного підходу, включаючи співпрацю між секторами та різними зацікавленими сторонами, а також ефективну координацію на європейському, національному, регіональному та місцевому рівнях, підтримуючи різноманітні моделі навчання дорослих у Європейському Союзі з урахуванням конкретних компетенцій на різних політичних рівнях

ВІДПОВІДНО, ПОГОДЖУЄМОСЯ З ТИМ, ЩО

24. У період до 2030 року включно загальною метою нової європейської програми навчання дорослих на 2021-2030 роки (NEAAL 2030) буде просування та покращення формального, неформального та інформального навчання з рівними можливостями для всіх.

25. Основні пріоритетні сфери NEAAL 2030 забезпечують безперервність роботи та подальший розвиток навчання дорослих, як зазначено нижче та детально описано в *Додатку I* до цього документу:

- управління;
- надання та використання можливостей навчання протягом усього життя;
- доступність і гнучкість;
- якість, справедливість, інклюзивність та успіх у навчанні дорослих;
- “зелений” і цифровий переходи.

ДАЛІ ПОГОДЖУЄТЬСЯ, З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПІВ СУБСИДАРНOSTІ ТА НАЦІОНАЛЬНИХ УМОВ ДЕРЖАВ-ЧЛЕНІВ, ЩОДО НАСТУПНИХ ІНСТРУМЕНТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ:

26. *Відкритий метод координації (ОМС)*: у період до 2030 року держави-члени та Комісія будуть тісно співпрацювати, щоб підвести підсумки роботи, виконаної на технічному рівні, оцінити процес та його результати за допомогою ОМС беручи на себе відповідальність за цей процес у межах своєї відповідної сфери компетенції на національному, регіональному чи європейському рівні. Це має бути зроблено після консультацій з Робочою групою з навчання дорослих, створеною в рамках Стратегічної основи європейської співпраці в галузі освіти та підготовки до Європейського освітнього простору та за його межами (2021-2030), та національної мережі координаторів навчання дорослих.

27. *Спільне навчання*: спільне навчання є ключовим елементом NEAAL 2030, оскільки воно дає можливість виявити передовий досвід у різних держав-членів і вчитися на ньому. Спільне навчання із залученням відповідних зацікавлених сторін здійснюватиметься за допомогою взаємообміну знаннями, консультування та обміну найкращими політиками, практиками, конференціями, семінарами, форумами високого рівня та експертними групами, а також шляхом досліджень та аналізу мережі (у тому числі в Інтернеті) та інших форм розповсюдження інформації завдяки чіткій видимості отриманих результатів.

28. *Ефективне управління*: NEAAL 2030 є невід'ємною частиною стратегічної основи європейського співробітництва в галузі освіти та підготовки до Європейського простору освіти та за його межами (2021-2030).
29. *Моніторинг процесу*: періодичний моніторинг прогресу в досягненні цілей на рівні ЄС⁴ за допомогою індикаторів ЄС-рівня (детально наведених у Додатку II до цього документа), що застосовуються при систематичному зборі та аналізі міжнародно порівнюваних даних, робить вагомий внесок у розробку політики на основі фактів без будь-якого додаткового тягаря для держав-членів. Щорічний моніторинг здійснюватиметься за допомогою моніторингу освіти й навчання та процесу Європейського семестру (за допомогою переглянутих соціальних показників), відстежуючи прогрес у досягненні всіх узгоджених цілей на рівні ЄС у сфері навчання дорослих. Моніторинг та оцінка цілей та індикаторів на рівні ЄС має здійснюватися у співпраці з Постійною групою з показників та критеріїв (SGIB) та переглядатись за планом у 2023 році.
30. *Накопичення знань і політика навчання дорослих на основі фактичних даних*: необхідно далі розвивати поглиблений аналіз даних і дослідження, де це можливо, на міжнародному, європейському та національному рівнях за допомогою цілого ряду інструментів, використовуючи переваги роботи Євростату, Eurydice, CEDEFOP, Європейський навчальний фонд - ETF, Eurofound, OECD та інші організації. Аналіз також має включати моніторинг уразливих груп дорослих та дані про інвестиції в освіту та навчання, якщо можливо, також на рівні роботодавців та місцевих громад, зокрема. Перетворення робочих місць та величезні зусилля щодо підвищення кваліфікації вимагають надійного та цілеспрямованого аналізу навичок для визначення майбутніх потреб ринку праці. Це підтримає дорослих у розвитку їхньої кар'єри протягом усього життя та сприятиме позитивним зрушенням як на ринку праці, так і в суспільстві.

⁴ Цілі визначаються як середні показники ЄС, які повинні спільно досягатися державами-членами. Під час звітування про прогрес у досягненні цих цілей, у тому числі, якщо це доречно, в контексті Європейського семестру, Комісія повинна

враховувати особливості різних національних систем та обставин. Держави-члени мають повною мірою використовувати можливості фінансування Союзу відповідно до їхніх національних обставин, пріоритетів та викликів. Цілі не випереджають прийняття рішень щодо того, як реалізуються інструменти фінансування Союзу в рамках Багаторічної фінансової програми на 2021-2027 роки та NextGenerationEU.

31. *Співпраця з міжнародними організаціями:* важливо посилити співпрацю з такими організаціями, як ОЕСР (зокрема, використовуючи результати Програми міжнародного оцінювання компетенцій дорослих (PIAAC)), ООН (зокрема ЮНЕСКО та МОП) та Рада Європи, а також у рамках відповідних регіональних або всесвітніх ініціатив.
32. *Фінансування:* навчання дорослих фінансується за допомогою ряду різних інструментів з різних джерел. Навчання дорослих має, бажано та де це доречно, і відповідно до принципу субсидіарності, покладатися на постійне та регулярне фінансування, а не на субсидії, пов'язані з проєктами чи програмами. Підходи до фінансування, засновані на спільній відповідальності державних і приватних зацікавлених сторін, можуть допомогти збільшити та активізувати ресурси.

ПРОПОНУЄМО ДЕРЖАВАМ-ЧЛЕНАМ, З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПУ СУБСИДАРНOSTІ ТА ВІДПОВІДНО З НАЦІОНАЛЬНИМИ ОБСТАВИНАМИ

33. Зосередити свої зусилля протягом періоду 2021–2030 років на пріоритетних сферах, описаних у Додатку I, а також сприяти впровадженню Стратегічних рамок європейського співробітництва в галузі освіти та підготовки до Європейського простору освіти та за його межами (2021–2030), якщо це необхідно, а також відповідно до їхніх національних, регіональних та місцевих умов, обставин та законодавства.
34. Встановити ефективний зв'язок між відповідними міністерствами, а також із зацікавленими сторонами, такими як соціальні партнери, бізнес, неурядові організації та організації громадянського суспільства, з метою покращення узгодженості між політикою навчання дорослих та більш широкою соціально-економічною політикою. Цей загальноурядовий підхід із багатьма зацікавленими сторонами може бути додатково зміцнений ефективною національною, регіональною та місцевою координацією, яка б поєднувала політику та практику.

35. Підтримати навчання дорослих за допомогою професійної орієнтації та розвитку кар'єри, будуючи партнерські відносини на всіх рівнях. Відповідно до принципів забезпечення якості, це керівництво має бути пов'язане з інформаційно-просвітницькою діяльністю, підтвердженням та підвищенням обізнаності, таким чином сприяти виконанню Рекомендації Ради щодо шляхів підвищення кваліфікації. Це забезпечить усім дорослим можливість розвивати свої базові навички та ключові компетенції на основі їхніх потреб і досягти рівня кваліфікації, необхідного в сучасному суспільстві та затребуваного на ринку праці.
36. Впроваджуючи Рекомендацію Ради щодо підтвердження неформального та інформального навчання, домогтися прогресу в забезпеченні доступних можливостей для всіх дорослих, з наданням другого шансу та здобуттям повної або часткової кваліфікації.
37. Підтримувати розширення навчання дорослих на середньому та високоспеціалізованому рівнях, це стосується як загальної, так і професійно-технічної освіти, за допомогою гнучкого формату навчання, наприклад, вечірніх занять, заочної форми навчання, дистанційного та змішаного навчання, а також дозволяти дорослим студентам (а) отримати кваліфікацію на рівні 4 EQF та вище; та (б) закінчити короткі курси, що дозволять оновити, розширити та поглибити компетенції.
38. Підвищити професійний статус і підтримати підвищення професійного рівня дорослих освітян і тренерів⁵, а також покращити їх початкову освіту та безперервну освіту, навчання та професійний розвиток, у тому числі шляхом інноваційних підходів (таких як змішаний, онлайн, дистанційний, гібридний тощо) та ресурсів (інфраструктура та обладнання ІКТ).

⁵ Для цілей цієї Резолюції вчитель — це особа, яка має статус вчителя (або подібний) відповідно до національного законодавства та практики, тоді як тренер — це будь-яка особа, яка виконує одну або кілька видів діяльності, пов'язаних з (теоретичною або практичною) функцією навчання, чи то в навчальному закладі, чи то на іншому

робочому місці. Вони охоплюють функції вчителів загальної вищої освіти, вчителів та тренерів у початковій та безперервній професійній освіті, а також спеціалістів з дошкільної освіти та догляду та викладачів для дорослих, відповідно до висновків Ради щодо європейських вчителів та тренерів для майбутнього, ОJ С 193 , 9.6.2020, с. 11.

39. Підтримати, у відповідних випадках, переведення освіти в цифровий формат на основі забезпечення високої якості та інклюзивності навчання на організаційному та індивідуальному рівні. Крім того, допомагати, навчати та тренувати дорослих, використовувати цифрові інструменти ширше та ефективніше, беручи до уваги цифровий і цифровий гендерний розрив.
40. Розробити прості, гнучкі та універсальні механізми для компаній та окремих осіб, щоб підвищити обізнаність і сприяти розширенню кругозору людей та суспільства, заснованого на концепції необхідності постійного здобуття знань, напрацювання навичок та компетенцій.
41. Сприяти постійному навчанню, участі дорослих у навчанні за допомогою різноманітних інструментів, таких як EPALe – електронна платформа для навчання у Європі (наприклад, підтримка фахівців із навчання дорослих, включаючи викладачів і тренерів, персонал з керівництва та підтримки, дослідників та науковців).
42. Сприяти навчальній мобільності дорослих і персоналу, а також посилювати міжнародному співробітництву, в тому числі через програму Erasmus+, фонди політики згуртованості ЄС та інші платформи.
43. Докладати зусиль задля усунення певних перешкод та бар'єрів у навчанні, серед іншого питання, пов'язані з мобільністю, доступністю, гендерною нерівністю, керівництвом, поінформованістю, обслуговуванням студентів та зарахуванням попереднього навчання до загальних результатів.
44. Розвивати механізми забезпечення якості, наприклад, сприяти внутрішньому та зовнішньому забезпеченню якості програм, процесів, організацій-виконавців, викладачів і тренерів для дорослих, консультаційної діяльності, а також розвивати процес збору даних, наприклад, за допомогою інформації, зібраної шляхом відстеження подальшої діяльності випускників.

ЗАПРОШУЄМО КОМІСІЮ У ВІДПОВІДНОСТІ ЗІ СВОЇМИ ПОВНОВАЖЕННЯМИ ТА З УРАХУВАННЯМ ПРИНЦИПУ СУБСИДІАРНОСТІ

45. Підтримати держав-членів у впровадженні NEAAL 2030 та його пріоритетних сфер, як описано в Додатку I, а також, за необхідності, у розробці цілісних, загальнодержавних національних стратегій розвитку навичок.
46. Забезпечити взаємодоповнюваність та узгодженість політичних ініціатив ЄС, запроваджених відповідно до NEAAL 2030.
47. Тісно співпрацювати з державами-членами, з метою забезпечити наявність гнучкої та ефективної структури управління, як зазначено в Резолюції Ради про стратегічні рамки європейського співробітництва в галузі освіти та підготовки до Європейського простору освіти та за його межами (2021–2030), зокрема за участю Робочої групи з навчання дорослих, мережі національних координаторів навчання, з використанням спільного навчання та інших мережевих заходів.
48. Підтримати національних координаторів навчання дорослих, фінансувати їх роботу для сприяння співпраці між державами-членами з Комісією у впровадженні NEAAL 2030.
49. Підвищити рівень поінформованості про навчання дорослих у Європі, проводячи дослідження, аналізуючи проблеми навчання дорослих, у тому числі через Eurydice, CEDEFOP та ETF. Співпрацювати з іншими відповідними мережами та установами, вільно користуватися усіма інформаційними та дослідницькими джерелами, не створюючи зайвого навантаження для держав-членів. Слід також звернути увагу на вікову групу 65+ років при розробці порівняльних статистичних даних аналізу навчання дорослих.

50. Продовжувати та активізувати співпрацю з відповідними міжнародними організаціями, такими як ОЕСР, ООН (зокрема ЮНЕСКО та МОП) та Рада Європи, а також з відповідними регіональними або світовими ініціативами, наприклад, на Західних Балканах, у Східному партнерстві тощо.
51. Забезпечити доступні кошти на європейському рівні для підтримки впровадження NEAAL 2030 через відповідні програми, фонди та платформи ЄС, такі як Erasmus+, Європейський соціальний фонд Plus (ESF+), Європейський фонд адаптації до глобалізації для переміщених працівників, Фонд відновлення та підвищення стійкості, Фонд справедливого переходу, InvestEU, Інструмент технічної підтримки тощо.
52. Представляти та регулярно інформувати Раду про систематичний огляд діяльності та дорожню карту поточної та запланованої політики, механізмів співпраці, інструментів фінансування, ініціатив та цільових закликів на рівні Союзу, таких як шляхи підвищення кваліфікації, Erasmus+ та Європейський семестр, які сприяють досягненню цілей NEAAL 2030.
53. Звітувати про впровадження NEAAL 2030 як частини Стратегічної основи європейського співробітництва в галузі освіти та навчання (2021-2030), спираючись на роботу координаторів навчання дорослих, Робочої групи з навчання дорослих та дослідників.

54. Забезпечити подальший розвиток та впровадження EPALe, що підтримує спеціалістів із навчання дорослих шляхом обміну досвідом між колегами, публікаціями в блогах, форумами, мережами та наданням високоякісної, точної та актуальної інформації з усіх аспектів навчання дорослих.
55. Підтримувати держав-членів, у тому числі шляхом фінансування, у їх регулярній участі в дослідницькій діяльності з метою отримання порівнянних даних про прогрес у сфері розвитку навичок дорослих (огляд ОЕСР навичок дорослих [PIAAC], опитування щодо освіти дорослих та опитування персоналу).

ДОДАТОК І ДО ДОДАТКА

Беручи до уваги окремі обставини в кожній державі та відповідно з урахуванням національних пріоритетів, державам-членам пропонується, за необхідності, за підтримки Комісії, зосередитися на сферах та напрямках роботи, викладених нижче.

Пріоритетна сфера 1 – Управління

- a) Партнерство між урядами, регіональними та місцевими органами влади, освітніми установами та навчальними платформами, компаніями, соціальними партнерами, державними службами зайнятості та соціальними службами, а також громадянським суспільством є необхідним і тісно пов'язаним зі спільною відповідальністю, яку несуть усі залучені сторони. Ця відповідальність охоплює такі завдання, як аналіз потреб в освіті та навчанні та розвиток можливостей навчання для дорослих, оптимізацію залучення та співпраці між усіма зацікавленими сторонами, підвищення обізнаності та роз'яснювальну роботу, а також рекомендації та консультації постачальникам і компаніям.
- b) Посилення загальних умов співпраці щодо потреб у навчанні дорослих: намагатися розробити комплексний підхід до навчання дорослих, який охоплюватиме всі типи, форми та рівні освіти та навчання, а також роз'яснюватиме ролі всіх залучених секторів. Він повинен забезпечувати міжгалузевий нагляд, а також міжвідомчі та міжсекторні партнерства, що ведуть до узгодженості політики. Такий підхід, як частина навчання протягом усього життя будуватиме стратегії розвитку навичок, які ґрунтуються на дослідженнях, доказах та даних.
- c) Співпраця та партнерство зацікавлених сторін на національному, регіональному та місцевому рівнях має задовольняти потреби дорослих, що навчаються, та роботодавців, включаючи, якщо це можливо та відповідно до національних обставин, ефективне фінансування ініціатив.

Пріоритетна сфера 2 – Забезпечення та використання можливостей навчання протягом усього життя

- a) Надзвичайно важливо підвищити обізнаність серед дорослих про важливість навчання як фундаментального завдання, яке має здійснюватися через регулярні проміжки часу протягом усього життя людини.
- b) Навчання дорослих має стати більш індивідуальним та адаптованим. Його слід заохочувати та підтримувати за допомогою ефективних систем орієнтації протягом усього життя з інформаційними заходами, а також через інтегровані системи підтвердження попереднього навчання.
- c) Існуючі системи прогнозування розвитку навичок (так звана “розвідка навичок”) повинні бути доступними для всіх зацікавлених сторін, аби підтримувати професійну орієнтацію протягом усього життя та планувати процес навчання дорослих.
- d) У разі необхідності, інтеграція фінансових стимулів, податкових пільг та інших соціальних пільг або компенсаційних заходів на рівні роботодавця у впровадженні політики щодо навчання дорослих має зацікавити роботодавця просувати навчання дорослих.
- e) Стале державне фінансування має доповнюватися іншим фінансуванням на різних рівнях (європейському, національному, регіональному, місцевому, роботодавчому та індивідуальному), для всіх типів, форм і рівнів навчання дорослих. Ефективний розподіл та використання коштів є надзвичайно важливим аспектом, їх необхідно адаптувати до індивідуальних потреб у навчанні. Важливу роль у цьому відіграє моніторинг витрат.

Пріоритетна сфера 3 – Доступність і гнучкість

- a) Навчання дорослих має бути гнучким з точки зору часу, місця, ресурсів, форм організації та впровадження, а також має включати різноманітні підходи та заходи для збільшення участі, залучення та мотивації до навчання. Воно повинно дозволяти зарахування не лише до різних рівнів формальної освіти та навчання, а й до інших програм, у тому числі на неформальному рівні, спрямованих на перенавчання та підвищення кваліфікації. Задля адаптації до різних сімейних, життєвих і робочих обов'язків, така гнучкість є ключем до збільшення кількості дорослих в освітньому процесі. Навчання дорослих має забезпечувати проведення високоякісних програм, незалежно від виду фінансування, державного чи приватного.

- b) Освітні та навчальні програми, що надаються в контексті навчання дорослих, мають базуватися на попередніх знаннях, навичках і компетенціях, досвіді, уподобаннях та особливостях окремих учнів, виходячи з їхніх потреб, можливих результатів самооцінювання та з особливою увагою до вразливих груп. Освітній та навчальний підхід, що заохочує дорослих виражати свою спорідненість, бажання та потреби, є інклюзивним і мотивує дорослих навчатися та вдосконалюватися, надаючи можливості для особистого та кар'єрного розвитку, навчання у громаді і т. і.

- c) Навчання дорослих також має сприяти набуттю та закріпленню знань, навичок і компетенцій і, таким чином, сприяти забезпеченню більш відкритих і згуртованих суспільств і гарантування рівних можливостей відповідно до конкретних обставин та соціально-економічного стану, приділяючи особливу увагу вразливим групам.
- d) Слід розглянути питання щодо вжиття фінансових та інших заходів підтримки, а також конкретних дій для надання необхідної допомоги учням. Наприклад, можна пропонувати фінансові стимули, такі як позики, гранти та податкові пільги.
- e) Дослідження концепції та використання мікроакредитації може допомогти розширити можливості навчання та розвинути освітній процес протягом усього життя, надаючи більш гнучкі та модульні можливості навчання з індивідуальними підходами.

Пріоритетна сфера 4 – Якість, справедливість, залученість та успіх у навчанні дорослих

Підвищення професіоналізму:

- a) Підвищення кваліфікації та нарощування потенціалу викладачів і тренерів для дорослих, включаючи практиків (наприклад, наставників, репетиторів) та інших фахівців, які беруть участь у допоміжних заходах, таких як консультування, оцінювання, роз'яснювальна робота, підвищення обізнаності, лідерство та управління в навчанні дорослих. Визначення та оцінювання ключових компетенцій спеціалістів із навчання дорослих також грає окрему важливу роль.
- b) Професіоналізм в навчанні дорослих має важливе значення для якісної освіти та навчання (наприклад, на додаток до навичок роботи зі змістовим наповненням, дорослі учні повинні бути соціальних та цифрових навичок, для чого використовується інший/коригований підхід до навчання). Вихователям і тренерам для дорослих слід надавати підтримку у впровадженні викладання та навчання на основі компетенції, в тому числі через консультантів «спільного навчання».
- c) Добре розвинена мережа та партнерство організаторів навчання для дорослих та

інших партнерів, які пропонують можливості навчання, можуть гарантувати, що освіта стане доступнішою, а гроші та час не будуть обмежувати як раніше.

Мобільність:

- d) Мобільність дорослих у навчальному процесі, викладачів, тренерів та інших зацікавлених сторін у навчанні дорослих слід і далі розширювати як ключовий елемент європейського співробітництва та інструмент підвищення якості навчання дорослих та сприяння багатомовності в Європейському Союзі. Необхідно докладати подальших зусиль, щоб усунути існуючі перешкоди та бар'єри для всіх видів мобільності навчання та викладання, включаючи питання, пов'язані з доступом, консультуванням, студентськими послугами та результатами навчання.
- e) Використання програми Erasmus+, яка пропонує низку нових можливостей для розвитку мобільності всередині ЄС, за межами ЄС та для посилення транскордонного співробітництва, можливо доповненого фінансуванням з ресурсів ESF+.

Залученість:

- f) Adult learning is important for fostering gender equality and solidarity between different age groups and between cultures and people from all backgrounds and for fostering democratic citizenship and EU fundamental values; in this context, vulnerable groups merit special attention. Навчання дорослих має важливе значення для сприяння гендерної рівності та солідарності між різними віковими групами та між культурами та людьми різного походження, а також для підтримки демократичного громадянства та основних цінностей ЄС; у цьому контексті особливої уваги заслуговують уразливі групи
- g) Пропонується збалансований розподіл ресурсів для навчання дорослих у сфері освіти та навчання. Необхідно розглянути моделі фінансування, засновані на спільній відповідальності та громадській прихильності, особливо в роботі з цільовими групами дорослих людей, які мають неблагополучне середовище, інвалідність або на них впливають інші фактори, які можуть спричинити відчуження.

- h) Необхідно розглянути стимули для усунення бар'єрів для участі в навчанні дорослих усіх цільових груп, таких як брак часу для навчання, слабкі первинні та низькі професійні навички, відсутність вільного доступу, низький рівень мотивації та негативне ставлення до навчання. Співпраця з відповідними зацікавленими сторонами має важливе значення для залучення дорослих і конкретних цільових груп до навчання.
- i) Навчання для різних вікових категорій, включаючи вікову групу 65+ років, може бути корисним для спільного добробуту, а також активного, незалежного від обставин, здорового старіння.

Забезпечення якості:

- j) Забезпечення якості освітніх установ та організаторів навчання дорослих та їхніх партнерів на системному рівні має бути додатково посилено, у разі такої необхідності.
- k) Моніторинг результатів навчання дорослих допоможе підвищити забезпечення якості.
- l) Освіта та навчання мають бути більш орієнтованими на учня і можуть надавати короткий курс для набуття або оновлення цільових компетенцій.
- m) Постійний розвиток методів моніторингу та оцінювання якості має важливе значення для забезпечення оцінки результатів навчання та перспектив прогресу.
- n) Щоб підтримати якість навчання дорослих, національні та регіональні системи та моделі, включаючи перевірку та визнання попереднього навчання, повинні бути спрямовані на внутрішнє та зовнішнє забезпечення якості.

Пріоритетна сфера 5 – Зелений і цифровий переходи

- a) Подвійні переходи (тобто цифровий і зелений) діють як рушій для інновацій у пошуці нових шляхів до навчання та нових освітніх підходів, включаючи формування навчального середовища. Ці інновації повинні забезпечити прохідність і гнучкість між різними формами і рівнями навчання дорослих. Цифровий і зелений переходи вимагають від усіх поколінь розвивати необхідні екологічні та цифрові навички (мається на увазі підвищена цифрова медіаграмотність та екологічна обізнаність), для успішної адаптації в цифровому середовищі. Цифрове (змішане, гібридне тощо) навчання також потребує професійного розвитку викладачів і тренерів дорослих, а також підтримки використання цифрових інструментів та адаптації навчальних матеріалів, підходів та ресурсів.
- b) Розробка підходів до інтеграції сталого розвитку в навчання дорослих, у тому числі шляхом вирішення проблем довкілля, розвитку відповідного кругозору та підвищення обізнаності в цій сфері. Набуття знань, умінь і компетенцій у навчанні дорослих має бути важливою складовою процесу екологічної трансформації. Зелені навички, тобто навички, необхідні в низьковуглецевій економіці та суспільстві, будуть потрібні всьому суспільству та робочій силі (у всіх секторах і на всіх рівнях), оскільки нова економічна діяльність створює нові (або оновлені) професії і всі ми прагнемо для сталого способу життя.
- c) Додаткова підтримка відкритості навчальних середовищ прискорить цифрову трансформацію або покращить вже існуючу інфраструктуру/ініціативи, наприклад, шляхом сприяння інклюзивним, цифровим, стійким суспільствам та навчальним робочим місцям. Такі середовища повинні розширювати рівний доступ до цифрових матеріалів для дорослих учнів різного віку та підтримувати безпечне використання цифрових технологій. Навчальні платформи для суспільного блага мають бути розроблені з можливістю запропонувати учасникам мотиваційну підтримку, професійне наставництво, настанови та консультації.

**ЦІЛІ ТА ПОКАЗНИКИ НА РІВНІ ЄС - Моніторинг середніх показників по Європі
у навчанні дорослих**

Як засіб моніторингу прогресу та виявлення проблем, а також сприяння розробці політики на основі фактичних даних шляхом систематичного збору, аналіз та дослідження порівнянних на міжнародному рівні даних, ряд контрольних рівнів середньої європейської ефективності в навчанні дорослих («цілі на рівні ЄС»⁶) та індикатори повинні підтримувати стратегічні пріоритети, викладені в NEAAL 2030. Вони повинні ґрунтуватися виключно на порівнянних і надійних даних та враховувати різні обставини окремих держав-членів.

1. **Цілі на рівні ЄС**⁶

Участь дорослих у навчанні

Щонайменше 47% дорослих віком від 25 до 64 років мали брати участь у навчанні протягом останніх 12 місяців, до 2025 року⁷.

Щонайменше 60% дорослих віком від 25 до 64 років мали брати участь у навчанні протягом останніх 12 місяців, до 2030 року.

⁶ Ціль 2025 року була погоджена Радою у своїй Резолюції про стратегічні рамки європейського співробітництва в галузі освіти та підготовки кадрів у європейському освітньому просторі та за його межами (2021-2030). Ціль 2030 року була схвалена главами держав і урядів ЄС у Декларації Порту та Європейською Радою у її висновках від 24-25 червня 2021 року.

⁷ Євростат, Огляд робочої сили ЄС (LFS), збір даних з 2022 року. Враховуючи, що джерело даних планується змінити у 2022 році (з Опитування освіти дорослих на Опитування робочої сили ЄС), ціль підлягає підтвердженню у 2023 році на основі досвіду нового джерела даних. Комісія у співпраці з SGIV оцінить вплив цих змін шляхом порівняння результатів Опитування освіти дорослих (AES) та LFS у 2023 році та розгляне можливі зміни до методології LFS або до рівня цілі. На основі цієї оцінки Рада ухвалить рішення про можливу адаптацію цільового рівня.

2. Показники на рівні ЄС

- a) Участь у навчанні некваліфікованих дорослих⁸
 - b) Безробітні дорослі з недавнім досвідом навчання⁹
 - c) Дорослі з принаймні базовими цифровими навичками¹⁰
-

⁸ Визначення та джерела показника аналогічні показнику участі дорослих у навчанні. Основна відмінність полягає в фокусі на низькокваліфікованих дорослих, тобто тих дорослих, які отримали щонайбільше нижчу середню кваліфікацію (або нижче). Таким чином, індикатор вимірює частку низькокваліфікованих дорослих, які повідомляють, що брали участь у формальній або неформальній освіті та навчанні протягом 12 місяців.

⁹ Дані доступні з опитування робочої сили ЄС «Недавній досвід навчання» стосуються участі у офіційній або неформальній освіті та навчанні протягом останніх 4 тижнів.

¹⁰ Джерелом даних для цього показника слугує опитування Співтовариства ЄС щодо використання ІКТ домогосподарствами та окремими особами.

ДОДАТОК III ДО ДОДАТКА

Основні документи, що стосуються NEAAL 2030:

Європейська рада

1. Висновки Європейської ради від 24-25 червня 2021 року (EUCO 7/21)
2. Новий стратегічний порядок денний на 2019-2024 роки (прийнятий Європейською радою 20 червня 2019 року)
3. Висновки Європейської Ради від 14 грудня 2017 року (EUCO 19/1/17 REV 1)

Рада Європейського Союзу

4. Висновки Ради щодо справедливості та залучення в освітній процес та навчання з метою сприяння освітнім успіхам для всіх, OJ C 221, 10.6.2021, с. 3
5. Резолюція Ради про стратегічні рамки європейського співробітництва в освіті та підготовці в напрямку Європейського простору освіти та за його межами (2021-2030), OJ C 66, 26.2.2021, с. 1
6. Рекомендація Ради щодо професійної освіти та навчання (VET) для сталої конкурентоспроможності, соціальної справедливості та стійкості, OJ C 417, 2.12.2020, с. 1
7. Рекомендація Ради «Міст до робочих місць – посилення гарантії молоді та заміна рекомендації Ради від 22 квітня 2013 року щодо встановлення молодіжної гарантії», OJ C 372, 4.11.2020, с. 1

8. Висновки Ради щодо європейських учителів і тренерів майбутнього, ОJ С 193, 9.6.2020, с. 11
9. Висновки Ради щодо ключової ролі політики навчання протягом усього життя в наданні суспільству можливостей для вирішення проблем технологічного та зеленого переходу на підтримку інклюзивного та сталого зростання, ОJ С 389, 18.11.2019, с. 12
10. Висновки Ради щодо виконання Рекомендації Ради про шляхи підвищення кваліфікації: “Нові можливості для дорослих”, ОJ С 189, 5.6.2019, с. 23
11. Резолюція Ради Європейського Союзу та представників урядів держав-членів, що зустрічаються в рамках Ради, щодо рамок європейського співробітництва у молодіжній сфері: Молодіжна стратегія Європейського Союзу на 2019-2027 роки, ОJ С 456, 18.12.2018, с. 1
12. Рекомендація Ради щодо ключових компетенцій для навчання протягом усього життя, ОJ С 189, 4.6.2018, с. 1
13. Рекомендація Ради щодо шляхів підвищення кваліфікації: “Нові можливості для дорослих”, ОJ С 484, 24.12.2016, с. 1
14. Рекомендація Ради щодо оцінювання неформального та інформального навчання, ОJ С 398, 22.12.2012, с. 1
15. Резолюція Ради про оновлений Європейський порядок денний для навчання дорослих, ОJ С 372, 20.12.2011, с. 1.

Декларації

16. Декларація Порту (8 травня 2021 р.)
17. Оснабрюкська декларація про професійно-технічну освіту та навчання як засіб відновлення та справедливого переходу до цифрової та зеленої економіки (30 листопада 2020 р.)

Європейська комісія

18. Європейський план дій із соціальних прав (COM(2021) 102 остаточний)
 19. “Зелена книга” про проблеми старіння. Виховування солідарності та відповідальності між поколіннями (COM(2021) 50 остаточний)
 20. Презавантаження освіти та навчального процесу для цифрової реальності (COM(2020) 624 остаточний)
 21. Європейська програма навичок для сталої конкурентоспроможності, соціальної справедливості та стійкості (COM(2020) 274 остаточний)
 22. Союз рівності: Стратегія гендерної рівності на 2020-2025 роки (COM(2020) 152 остаточний)
 23. Європейський зелений курс (COM(2019) 640 остаточний)
-